

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

In tua, & familiæ, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Palatio Vaticano, altera ab altera distinctis in locis, non
tibi videretur esse iudicanda habitare in eadem domo:
quod igitur ibi evenit propter amplitudinem Palatii,
tibi etiam poterit evenire, ubi ea est amplitudo, ut
possit distinguendas duas domos prudens vir sine
falso, & fallacia iudicaret.

Quemcumque Sacerdotem ab eodem Ordinario appro-
bationem Sacramentum, seu de Superiorum suorum
licentia Regularem.

23. Quidam putavit ex vi huius Clausulæ tum Sa-
cerdotem, tum Regularem à suis respective
Superioribus licentiam, seu approbationem particula-
rem debere obtinere, ut in prædicto Oratorio celebrare
posset. Sed nihil minus profecto, quia passim etiam ti-
tuli sunt utraque nova facultate, solum ex universalis ap-
probatione celebrandi, quam habent, celebrant in di-
stinctis oratoriis. Ratio, præter praxim, quæ est fida legum
interpretis, potest esse, quia lex obligatoria debet sem-
per interpretari in maiorem partem, ne gravet Fideles
plus quam par est: cum igitur verba huius Clausulæ
commode declarari possint de approbatione generali,
non sunt ad specialem restringenda. Recte item Cespedes
in *tr. de except. Reg. c. 16. d. 103. n. 1.* notat nec requiri
licentiam Parochi, nullibi enim id cautum est: solum
Parochio sua iura iuribata servanda sunt, de quibus mox
a sequenti.

Si positive à superiore legi, in quo inhibeat, tunc
debet obtemperare ne sit dubium, multo magis in casu su-
perdicto n. 17. sine.

Sine tamen quorumcumque Iurium Parochialium
preiudicio.

24. Dixi supra cap. 4. §. 3. num. 12. illud sine præiudi-
cio Ecclesiæ Parochialis: in concessione data Mendican-
tibus celebrandi in quocumque decenti loco, declara-
tum fuisse à Sixto V. ut prædicti non exigerent Deci-
mas, primitias, seu Oblationes, que de jure debeantur
Parochio ex eo, quod Sacramenta ministraret. Idem ergo
ob paritatem rationis, eadem hic apposita clausula signifi-
ficabit.

25. Addunt aliqui cum Pellizz. in *man. Reg. 1.2. tr. 8.*
cap. 1. §. 2. sub §. 2. quest. 147. propter illud in nostra
hac clausula additum (quorumcumque) non posse exer-
ceri in Oratorio privato ullum munus Parochiale, v. g.
non posse ministrari Sacramenta, dari pacem, denuntia-
ri feda, jejunia, matrimonia, & similia ad Parochum
pertinentia. Plect hæc doctrina. Solum adverte ex fa-
cillima ipsius Parochi præsumpta facultate, non con-
demnandum Sacerdotem, qui congregatis in Oratorio
privato denuntiaret festa vel jejunia forte in hebdomada
occurentia. Similiter video non adesse scrupulum etiam
timoratis Sacerdotibus ministrare in eodem Oratorio
toti familiæ Sacramentum Pœnitentiæ, ubi particula-
tis contra hoc constitutio legitima non urget. De mini-
stranda Eucharistia quoad Religiosos ex suis privilegiis,
dixi nuper saltem per occasionem in *secundo Opusculo de*
except. comm. c. 4. §. 4. n. 51. ut item quo ad Sacerdotes fa-
cultas ex Parochi licentia, quia facile extra Pascha præ-
sumi potest, ibid. n. 44. dixi.

26. Unum considerandum tibi offero, benigne le-
ctor, nam præsumendo à dictis privilegiis, præsum-
ptaque licentia cur eo ipso quod Pontifex in Brevis de
Oratorio concedit familiæ audire ibidem Missam, præ-
ceptoque dici festivi satisfacere, cur inquam non possi-
mus dicere, quod concedat etiam eidem familiæ su-
mere ibidem Eucharistiam? Cum enim Communio co-
muni, qui Missa interfuit, pertineat ad idem Sacrificium,
unde olim semper communicabant qui Missa intererant,
videtur, quod concessa Missa, concedatur iisdem &
Communio.

Quid possit fieri quo ad dictam Eucharistia receptionem
in privato Oratorio per Bullam Cruciatæ, dicam
mox n. 4.

Paschalis, Resurrectionis, Pentecostes, & Nativitatis Do-
mini nostri Iesu Christi, nec non aliis solemnioribus
festis diebus exceptis.

27. Quinam dies festi excipiantur, dom excipiuntur
solemniores, explicuit Decretum Sacrae Ri-
tuum Congregationis Nov. 1607. apud Gavant. in *Rubr.*
Miss. part. 1. tit. 10. §. Secundum quoque: quo declaravit
magis Decretum Concilij Agathensis cap. 21. de *consec.*
dist. 1. Si quis excipi nimirum diem Natalis Domini, Epi-
phanie, Paschalis, Pentecostes, Annunciationis &
Assumptionis Beatissimæ Virginis, Festum SS. Petri &
Pauli, & Festum omnium Sanctorum. P. Franciscus Bardi-
olus Societatis utriusque Theologiæ Moralis, & Scho-
lasticæ peritissimus ait in *explicat. Bullæ Cyn. p. 1. tract. 2.*
cap. 6. sect. 2. num. 17. quod solent addi festa Patronorum
principalium locorum, qui nisi agat de re forte solia ob
devotionem, non video unde possit dici esse rem solitam
ex obligatione: nam ideo Gavantus solum dixit Ordina-
rios optare, ut talia festa Patronorum addantur, non
vero dixit esse addita.

Adverte insuper ex eodem Gavant. *ibid.* nomine Pas-
chalis, & Pentecostes diem primam demtaxat intelligi,
non vero duas festas sequentes, nec dies infra Octavam,
quia solemnitas, ob quam excluduntur prædicta festa,
solum est in primo die.

In tua, & familia tua presentia celebrari facere.

28. Nonine Familiæ hic venire docet Diana *part. 4.*
tr. 4. res. 108. Maritum, & uxorem, filios, & fi-
lias, ac etiam Nurus (adde propter paritatem rationis,
& Generum) habitantes in eadem domo, & commen-
sales, sicut & omnes servos, & servas commensales qui
in ministerio ejusdem familiæ sunt. Id quidem merito do-
cet, hi enim omnes de familia dicuntur Domini.

Hinc bene infert Pellizzatus *l. cit. q. 22.* Hortulanum
colentem hortum domini, & habitantem in eadem do-
mo viventemque ex salario ejusdem domini, unum esse
ex familia.

29. Sed quid de factore, qui vivit quidem de salario
domini, sed dormit, seu habitat in sua propria domo?
Adhuc esse de familia idem docet, probatque ex doctrina
Suarii *top. 4. de Rel. tr. 10 l. 9. c. 4. n. 13.* docentis nomine
Familiaritatis petita ad usum privilegiorum competen-
tium Familiaribus Regulatum, venire etiam Familiarita-
tem æconomicam, quæ non requirit commensalita-
tem, nec habitationem sub eodem tecto, solum vivere
ex salario ipsorum. Idem ergo erit in casu nostro.

30. Quod si urgeas, sic etiam Capellanus domini,
qui in propria domo vivit, & non in domo dicti domi-
ni, sed solum habet salarium ad celebrandas pro ipso
Missas, esset de familia ejusdem; Respondet *ibid.* ita
esse. Sed certe est distinguendum; nam si talis Sacerdos
sit domino ita addictus, ut semper, vel frequenter in
celebranda, sive domi, sive præsentem eodem domino ali-
bi, Missa, illi intersit, puto posse dici de familia: At
si sit Capellanus quidem domini, à quo pro Missis sa-
larium habeat, sed cum libertate celebrandi, sive in Ec-
clesiâ determinata, sive ubi libuerit non puto posse dici
de familia, quia hoc modo non est Capellanus familia-
ris, sed extraneus; & ut talis, possit habitare in alia Ci-
vitate ibi que pro domino dictas Missas ex ipsius salario
celebrare, quando cum appellate familiaritatem domini
nimis durum esset.

Quid de filiis, & eorum uxoris, filiabus, & earum
viris, si forte habitent in domo non taliter eadem, sed
quilibet cum suis servis & sub sua mensa, id est, dome-
stici ejusdem patris familias sed non commensales: di-
centur ne de familia? Respondet, idem Pellizzatus
ibidem docet dici posse de familia saltem large, atque
adeo eos cum iisdem servis posse uti hoc indulto Ora-
torij concessio Patri. Ratio est quia hoc privilegium est
Principis sine ullius præiudicio, atque adeo ampliandū,
etiam ad familiam large sumptam. Dixi (si habitet in
eadem

eadem domo) si enim habitent in alia, nec proprie, nec improprie sunt de familia.

An sicut concedimus omnes, dominum solum sine familia posse sibi celebrari facere, ita concedendum sit posse quemlibet ex familiaribus, sine praesentia domini, dicam n. 40.

Nec non in Hospitum tuorum Nobilium praesentia.

32. Hanc clausulam in omnibus ejusmodi Brevibus non lego, Vbi igitur adest, conceditur privilegium audiendi Missam, & satisfaciendi praeccepto diei festivi, tum ipsi hospiti, tum ejus famulis ipsum forte comitantibus, idque ob regulam connexorum, & ob extensionem privilegij favorabilis: non enim esset amplius favor, si dominus ob audiendam Missam a famulis esse desereretur. Nobilis, inquam, nec necessario, ex genere nobili procreatus, ut ex supradictis n. 5. colligi potest.

33. Extendit idem privilegium Pellizzarius, ibid. q. 13. ad hospitem unius dici, hoc est, ad nobilem, qui ad prandium invitaretur pro uno solo die, quia adhuc hospes est censendus in materia hac favorabili. Immo id affirmat etiam si de industria talis vir nobilis invitaretur ad prandium ad finem ut frui tali Privilegio posset, quia haec non esset fraus, sed solum reddere habilem illum hospitem ad fruendum indulto, sicuti habilis redditur ad comedendas carnes is, qui exiens a loco, ubi est jejunium de praeccepto, se confert ad locum, ubi tale praecceptum non adest.

Volumus autem, quod familiares servitii tuis non necessarij ibidem Missa interefferent ab obligatione audiendi Missam in Ecclesia diebus festis de praeccepto minime liberi censantur.

43. Alij ergo non satisfaciunt, quia clare excluduntur a Pontifice. Quare non est excipiendus Homobonus de exam. Ec. qu. 14. tr. 8. c. 5. p. 2. contrarium sentiens, ductus ea ratione, quod jam est consuetudo audiendi Missam extra Parochiam, unde nec ab Episcopo possint Fideles nunc cogi ad illam audiendam in Parochia: non est, inquam, excipiens, quia nunquam introducta est consuetudo audiendi Missam in loco a Summo Pontifice prohibito.

35. Scio etiam Pellizzarium tom. 2. Man. Reg. tr. 8. c. 2. sec. 2. subsec. 2. q. 14. contra me sentire, & asserere auctoritatem Castropalai tr. 12. de Euchar. Sacrificio, d. unica pag. 16. num. 13. in simili, & insuper docere prohibitionem hujus Brevis ibi positam. Volumus ut ab obligatione, audiendi Missam minime liberi censantur, ponit ex stylo curiae, quia fortasse alicubi non est abrogatus ritus antiquus, quo Missa in propria Parochia audienda erat: at in nostris Regionibus ubi jam ille ritus est abrogatus, hanc clausulam perinde se habere, ac si non fuisset apposta.

36. Sed certe in ejus sententia pedibus ire non possum, quia magnam mihi vim facit dicta prohibitio tam expressa, & absoluta Pontificis; Quare puto quod ipse dum dicit *Volumus &c.* satis clare praecipiat, ut qui non est ex privilegiatis, satisfacere obligetur in Ecclesia, & non alibi. Usus ergo audiendi Missam in Parochia quomodocumque abrogatus induci hic minime potest pro sententia nobis contraria, quia excludens Pontifex Oratorium privatum a loco apto ad satisfaciendum praeccepto, consequenter inducit praecceptum audiendi Missam in quidem in Parochia, cum id sit abrogatum, sed inducit praecceptum audiendi in loco publico, qui non sit Oratorium illud, quod Pontifex exclusum omnino vult. Fac esse usum jejunare die Dominico, incidente eo die vigilia de praeccepto, velle tamen nunc Summum Pontificem eum usum de medio tollere & praecipere, ut in eo casu jejunetur in Sabbato. Si sic praeciperet. *Volumus ut per jejunium die Dominico factum non satisfaciatur praeccepto jejunij, sed sit obligatio jejunandi in Sabbato:* inquit, qui jejunaret die Dominico satisfaceretne praeccepto? enim vero non satisfaceret, quia eo ipso quod Pontifex excludit illum diem, reddit illum ineptum ad satisfactionem praeccepti, addit enim praecceptum

ad alterum diem: Pari igitur modo dum ad id Oratorium, reddit illum ineptum pro satisfactione praeccepti de audienda Missa, addit etiam illud ad locum, & consequenter remanet in Fidei obsequio audiendi.

De Privilegio Bullae Cruciae circa praesentia Oratoria privata.

37. **D**abitur hic merito aliquis cum in concessione Oratorij privati caveatur ne una Missa ibidem celebretur in feriis; in festis solemnioribus ne una quidem, possint ab illa Bulla Cruciae sine talibus restrictionibus plures celebrari? Respondeo posse tum in proprio in alieno quantumcumque privato Oratorio. Bardi in explicat. Bullae Cruc. p. 2. tract. 2. cap. 6. §. 23. Favent Rodriq. in addit. ad §. 5. num. 4. Luce in exp. Bullae d. p. cap. 5. d. 1. num. 3. Egid. Talam. in exp. Bull. lib. 1. §. 3. num. 4. Ratio est, quia in Bulla Cruciae concedit absolute, & nulla exceptione, ut in privato Oratorio rite approbato, tur etiam tempore interdicti. Ex qua forma concluduntur duo argumenta. Primum notando illam quae particula, si perpendantur ea quae de exceptione docet Barbosa disp. 95. in Impr. Romana lege Cal. tract. de Bulla Cruc. disp. unic. p. 6. a num. 1. citant. noch. Zabarella, Decium facit hunc sensum, solum conceditur ut possit celebrari in ceteris, indifferenter, atque adeo in feriis, & festis quibuslibet quod est minus, sed etiam in tempore Interdicti, est majus. Secundum, quia si Pontifex per Bullam concedit absolute, & sine ulla temporis, vel, ministeria, non possumus nos, posita Oratorij approbatione, id restringere: nam licet in dicti Oratorij approbatione restrictio apponatur, tollitur tamen per eam absolutam, nec ulla limitatione restrictio in Bulla. Exemplum est de Parocho, et Talam. ibidem; is enim quamvis ex vi suae approbationis possit suas oves absolvere, at supposita hac sua approbatione, si ab habente Bullam eligent populus alienus, non ex vi suae approbationis, sed hac approbatione, ex vi concessionis per Bullam. Ita in oratorio approbato, ex vi talis limitatae approbationis, non potest nisi limitate celebrari? at, hac posita, Pontifex Bullam illimitate concedit.

38. Concedit ergo Bulla posse in dicto, quantum imitato Oratorio. Primum celebrari, in dictis solemnioribus & festis. Secundum, posse plures & plures Missas in dictis festis celebrari, & in quibuscumque diebus. Tertium, capi posse ibidem Eucharistiam omnibus diebus post diem Paschae, hoc est, praeter unam communione tempore Paschali in parochia exhibendam: Quae ibidem satisfieri posse praeccepto de audiendo Sacramentum haec omnia posse & cum, qui habet Bullam, & familiares, ac domesticos, & consanguineos habentibus Bullam quae omnia patent ex tenore Bullae, & spem citant doctores citati.

39. Et in hoc ultimo notes pervelim illud, familiares domesticos consanguineos, cum in Brevis Oratoria habeatur, in Tua & familia tua, & hospitibus nobis praesentibus. Consanguineos ergo, & Domesticos si comprehendit praeter Familiares: Bulla et quosnam comprehendit? Nominem consanguineorum comprehendit cognationem habentibus Bullam, id est, tam descendentes & ascendentes quam collaterales usque ad quartum gradum, quia omnes dicuntur consanguinei; merito dicit Castrop. de Bull. Cruc. p. 6. num. 8. Lezana tom. 3. p. 7. Bullae Cruciae, n. 14. Rodriq. in exp. Bull. §. 5. n. 5. Lud. a Cruce in exp. Bullae d. 1. cap. 5. d. 8. Nominem autem Domesticos comprehendit puto omnes de quibus dixi nam. 31. quorum quidem alicui ibi large, seu reductivè venimus nomine Familiarium, hic clare; & expresse sunt, & cantur domestici, hoc est in eadem domo viventes, & nique familiares iidem sunt qui nomine Familiarium sunt supra n. 28.